

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év január hó 30. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

V É G Z É S T:

A hivatali visszaélés büntette miatt a vádlott ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 12.B.450/2014/7. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott neve helyesen dr. ..., lakcíme: ..., személyazonosító igazolványának száma: ..., egyebekben a lakcímet igazoló hatósági igazolvány számának feltüntetését mellőzi.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Fővárosi Törvényszék a 2014. év július hó 10. napján kelt 12.B.450/2014/7. számú ítéletével a vádlottat a közvetett tettesként elkövetett, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntette miatt ellene emelt vád alól a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján, a Be. 6.§ (3) bekezdés a) pontjának I. fordulatában írt okból - mivel a cselekmény nem bűncselekmény - felmentette.

A 7. sorszámú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, az ítéletnek a Be. 351.§ (2) bekezdés d) pontjában írt okból való megalapozatlansága miatt, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette.

Az ügyész fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a végrehajtó eljárása, mely során a Kftl.-vel szemben hatósági átutalási megbízást bocsátott ki, jogszerűtlen volt. Helyesen került megállapításra az is, hogy a vádlott tudomással bírt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 0103-4.Vh.1854/2003/102. számú végzéséről, melynek indokolása kifejezetten rögzíti, hogy a végrehajtó a Kftl.-vel szemben fennálló követelését polgári peres eljárás keretében érvényesítheti. A végrehajtó irodából a vádlottnak küldött email üzenetekből, a vádlott azokra adott válaszüzeneteiből megállapítható az is, hogy legkésőbb 2011. október 21. napján már ismert volt előtte tanúl 400.000,- Ft összegű igénye is, melynek kapcsán munkatársának - okirattal alátámaszthatóan - konkrét utasítást is adott. Az ügyészi álláspont szerint e körülményekből okszerűen csak arra tényre lehet következtetni, hogy a 400.000,- Ft összegű követelés tekintetében a vádlott személyesen járt el, és - bár maga csak ritkán tartózkodott a végrehajtó irodában - a helyettesei hozzá fordultak konkrét utasítások érdekében, mely tényekből további következtetéssel az is megállapítható, hogy a hatósági átutalási megbízás kiadására is a vádlott adott utasítást. Téves továbbá az elsőfokú bíróságnak a célzat hiányára vonatkozó indokolása is, hiszen a tanúl által kibocsátani kért fizetési meghagyás végrehajtó iroda részére történt kézbesítésére 2012. július 13. napján került sor, melynek okán nyilvánvalóvá kellett válnia a vádlott előtt annak is, hogy a személyes felelőssége mellett folytatott végrehajtási

eljárásban történt tévedés okán őt, illetve a végrehajtó irodát érintő vagyoni jellegű kártérítés megállapítására is sor kerülhet, miközben tisztában volt azzal is, hogy a tévesen kifizetett összeg visszaszerzésére csak polgári peres eljárás során kerülhet sor. Ennek enyhítésére a hivatalánál fogva rendelkezésre álló hatósági átutalási megbízás jogszerűtlen kibocsátását vette igénybe.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.899/2014/3-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, a vádlott és a tanúk figyelmeztetése szabályszerű volt, az iratok ismertetése felolvasással megtörtént. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor nem tett maradéktalanul eleget az ügyfelderítési kötelezettségének és erre visszavezethetően hiányos tényállást állapított meg. Ítélete így a Be. 351.§ (2) bekezdés a) és b) pontjában írt okokból adódóan oly mértékben megalapozatlan, hogy hiányosságai a másodfokú eljárásban nem pótolhatók, az ítélet felülbírálatra nem alkalmas. A Fővárosi Törvényszék elmulasztotta tanú2, a végrehajtó iroda1 végrehajtó-helyettesének tanúként történő kihallgatását, aki az ügyben a vádlott konkrét utasításai alapján járt el. Ennek következtében elmaradt annak a tisztázása, hogy az üggyel kapcsolatban miről volt tudomása, a vádlott az ügyben mikor és milyen konkrét utasításokat adott neki, illetve, hogy a vádbeli napon jelen volt-e, és ha igen, miről volt tudomása. Nem került sor továbbá a végrehajtó iroda1 nevén lévő ... hívószámú telefon használójának azonosítására, annak ellenére, hogy a híváslista alapján a vádlott a vádbeli napon, 10 óra 39 perckor 556 másodpercet beszélt ezen személlyel, így a telefon használójának azonosítása és kihallgatása a tényállás teljes felderítése és megalapozottsága érdekében szükséges és indokolt lett volna. Tévedett a bíróság akkor is, amikor a célzat hiányára vont következtetést és ezért bűncselekmény hiányában mentette fel a vádlottat. Az intézkedések sorrendjére és időpontjára figyelemmel ugyanis kétséget kizáróan megállapítható, hogy a jogszerűtlenül kibocsátott átutalási megbízás kiadására kizárólag azért került sor, hogy a végrehajtó iroda, a végrehajtói jogosultságaival visszaélve, rövid úton szedje be a kívánt összeget és ezáltal mentesüljön a fizetési meghagyás és egy esetleges polgári peres eljárás alól. A cselekmény tehát a peres eljárás elkerülésében megnyilvánuló jogtalan előny biztosítását, ezzel a Kft1.-nek jogtalan hátrány okozását szolgálta. Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 12.B.450/2014/7. számú ítéletét a Be. 351.§ (2) bekezdés a) és b) pontjaira figyelemmel, a Be. 376.§ alapján helyezze hatályon kívül és utasítsa az első fokú bíróságot új eljárás lefolytatására.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a másodfokú nyilvános ülésen az írásbeli beadvánnyal egyezően szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság csak tanú2 végrehajtó-helyettes tanúként történő kihallgatását, továbbá a hivatkozott telefont használó és a vádlottal a vádbeli napon közel 10 perces telefonbeszélgetést folytató személy azonosítását és tanúként történő kihallgatását követően került volna abba a helyzetbe, hogy a vádlott terhére vagy javára megalapozott döntést hozhasson. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének nem tett eleget, a tényállása oly mértékben megalapozatlan, hogy az ítélet felülbírálatra nem alkalmas, ezért a Fővárosi Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A nyilvános ülésen jelenlévő védő kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást kellő alaposággal feltárta, azt helyesen állapította meg és helyes logikai következtetések útján jutott el a felmentő ítélet meghozataláig. Rámutatott, hogy bűnösség megállapítására csak kétséget kizáróan bizonyított tények esetén van lehetőség, az feltételezéseken nem alapulhat. Az okirati bizonyítékok és a tanúk vallomása alapján pedig kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a szóban forgó végrehajtási ügyben nem a vádlott járt el, az ügyet nem kezelték kiemelt ügyként, azt a vádlott nem felügyelte. Amennyiben a vádlott eseti jelleggel adott is iránymutatást, azok az ügy iratai között

kivétel nélkül elhelyezésre kerültek, csakúgy mint munkatársainak az irányába tett értesítései. Abból a tényből azonban, hogy a vádlott egyes kérdésekben iránymutatást adott, az ügyészi állásponttal szemben nem lehet megalapozott következtetést vonni arra, hogy ezeken túlmenően bármilyen további utasítás adására a vádlott részéről sor került volna, ezt az eljárás során felmerült egyetlen tény vagy bizonyíték sem támasztja alá. A célzattal kapcsolatban egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy az egyébként jogszerűtlenül kibocsátott hatósági átutalási megbízás tanú1 jogos igényének a kielégítését, nem pedig jogtalan hátrány okozását szolgálta. Rámutatott arra is, hogy az intézkedés egyebekben nem is jelentett volna menekülést a fizetési meghagyás terhe alól, hiszen az a 2010. április 01. napjától járó kamatokra is kiterjedt, de az iratokhoz csatolt megállapodásból az is kitűnik, hogy a ügyvédi iroda1 követelését a későbbiekben a vádlott kiegyenlítette, mely körülmény ugyancsak arra mutat, hogy a vádlott szándéka soha nem irányult az érintettek megkárosítására, jogellenes helyzet létrehozatalára vagy fenntartására. A tényállás felderítetlenségével kapcsolatos ügyészi álláspontot illetően kiemelte, hogy a vádhatóság sem a nyomozás során, sem pedig az elsőfokú eljárásban nem tartotta szükségesnek tanú2 tanúként történő kihallgatását és a kérdéses telefonszámot használó személy azonosítását majd a kihallgatását, erre irányuló bizonyítási indítványt a tárgyaláson jelenlévő ügyész sem tett. A bizonyítási teher a vádlót terheli, a bíróságnak nem volt feladata ügyészi indítvány hiányában ezen bizonyítékok felderítése és beszerzése. Egyebekben megjegyezte, hogy a telefonszám a vádlott akkor különélő felesége, tanú3 használatában volt, a vádbeli napon magánügyben beszéltek egymással, tanú2 neve pedig az eljárás alapjául szolgáló átutalással kapcsolatban ezidáig nem merült fel. Ezek alapján az ügy érdemi elbírálását befolyásoló új adat vagy körülmény ezen bizonyítástól nem várható, így az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt. A vádlott felszólalásában védőjéhez csatlakozott. Kijelentette, hogy bűncselekményt nem követett el, és megerősítette, hogy a kérdéses telefonszámot már évek óta tanú3 használja.

A fellebbezés nem alapos.

Az ügyészi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét, az azt megelőző eljárással együtt a Be.348.§.(1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást az általános és a kiemelt ügyekre vonatkozó perrendi szabályokat is betartva, kellő alaposággal és részletességgel folytatta le.

A vád és a védelem bizonyítási indítványainak maradéktalanul eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat indokolásában részletesen, iratszerűen megjelölte, majd okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelően, a Be. 78.§ (3) bekezdésében írtak szem előtt tartásával, egyenként és összességükben is értékelte. Nem tévedett, nem vétett logikai hibát akkor sem, amikor megállapított tényekből további tényekre vont le következtetést.

A Fővárosi Törvényszék által rögzített történeti tényállás tehát túlnyomó részt megalapozott, csak annyiban szorul helyesbítésre, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet 4. oldal 4. bekezdésében - nyilvánvaló elírás folytán - tévesen jelölte meg az összeg visszafizetésére felszólított társaságot, valójában ugyanis a végrehajtó-helyettes a Kft1-t hívta fel az összeg visszafizetésére.

A Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a fentiek szerint pontosított tényállás már hiánytalan, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésébe írt hibáktól, így a Be. 351.§ (1) bekezdésére és a Be. 352.§ (2) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság igen körültekintő részletességgel és színvonalasan tett eleget az indokolási kötelezettségének is. Ennek keretében részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat, milyen körben, miért fogadott el, illetőleg mely bizonyítékokat milyen okból vetett el. Széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatását követően igen részletesen elemezte a vádlotti és a tanúvallomásokat, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat. Helytállóan állapította meg, hogy az eljárás adatai alapján kétséget kizáróan bizonyítani azt, hogy a hatósági átutalási megbízás kibocsátására a vádlott utasítására vagy iránymutatása alapján került volna sor, nem lehetett, ahogyan azt sem, hogy a vádlott a hatósági átutalási megbízásról annak kiadásakor értesült volna. Tényként csak az volt rögzíthető, hogy a végrehajtási ügyben a végrehajtó irodal járt el, az irodában a vádlott banki aláírási kódját munkatársai ismerték és ezt pontosan meg nem határozható személy a vádbeli napon a vádlott igazolt távollétében használta is. Ezen adatok mellett - pusztán abból a tényből, hogy a vádlott az ügyben korábban egyes kérdésekben munkatársainak iránymutatást adott - arra megalapozott következtetést vonni, hogy a hatósági átutalási megbízás kibocsátására csak és kizárólag a vádlott utasítására vagy egyetértésével kerülhetett sor, azért sem lehet, mert a pénzösszeg mielőbbi visszaszerzésében a vádlotton kívül az azt a Kft1. részére gondatlanul kifizető munkatárs - a személyes fegyelmi és anyagi felelőssége miatt is - ugyancsak közvetlenül érdekelt volt, a hatósági átutalási megbízás kiadására akár a vádlott tudomása nélkül is utasítást adhatott.

Kétségtelen, hogy a vádlott az ügykezelés rendjének kialakítása, ellenőrzése és a titkos aláírási kódjának más személy részére történő megadása során a vonatkozó szabályokat megsértve járt el, de ahogyan azt az elsőfokú bíróság maga is helyesen rögzítette, ezzel bűncselekményt nem valósított meg.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azon érvelésével, miszerint tanú2 végrehajtó-helyettes hivatalból történő tanúkihallgatásának, valamint a ... hívószámú telefont használó személy ugyancsak hivatalból való azonosításának, és e személy tanúkihallgatásának elmulasztása az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének a megsértését és ennek következtében hiányos tényállás megállapítását eredményezte.

Amint arra a Kúria a 2/2013. (VII.8.) BK. vélemény III. pontjában is rámutatott, a funkciómegosztás (Be. 1.§) követelményéből fakad, hogy a vádat a vádlónak kell bizonyítania. A Be. 217.§ (3) bekezdés i) pontja szerint már a vádiratnak tartalmaznia kell - egyebek mellett - a bizonyítási eszközök megjelölését. A Be. rendszerében az ügyész bizonyítási kötelezettsége az elsődleges, különösen, ha bizonyítási eszközök felkutatása szükséges. A bíróság nem nyomoz, a bíróság és az ügyészség feladatainak elkülönítése a bírói függetlenség és így a tisztességes eljárás egyik előfeltétele, mely eljárási garanciát jelent a vádlott és a védő számára is. A vádat esetlegesen alátámasztó bizonyítási eszközök felkutatásának elmulasztása kizárólag a vádló felelőssége. Ennek érdekében a Be. 75.§ (1) bekezdése is rögzíti, hogy amennyiben az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és vizsgálatára.

Az eljárás során olyan adat, mely arra engedne következtetni, hogy tanú2 végrehajtó-helyettes - noha az ügyben korábban valóban tett intézkedést, mikor a jelen ügy megítélése szempontjából irreleváns okiratokat aláírt - a vádbeli hatósági átutalási megbízással összefüggésben eljárta volna, vagy annak kiadásáról információval rendelkezne, azaz bizonyítandó tényről tudomással bírhatna, nem merült fel.

Ugyancsak nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a vádlott a ... hívószámú telefon használójával, 2012. július 18. napján 10 óra 39 perckor milyen tartalmú beszélgetést folytatott, a megjelölt beszélgetés egyáltalán az ügghöz kapcsolódott-e, de arra sem, hogy a telefon használójának kihallgatásától - amennyiben az azonosítására tett kísérletek sikerrel is járnának - az

ügy érdemére vonatkozó vallomása várható-e. Ezen bizonyítási eszközök relevanciájára utaló adat hiányában az ügyészi indítványban írt bizonyítási cselekmények nem a vád tárgyává tett cselekménnyel összefüggő bizonyításra, a tényállás felderítésére, hanem csupán bizonyítási eszköz felderítésére irányulnának, mely a nyomozás és nem pedig a bíróság által a vád tárgyává tett cselekmény körében folytatott perbeli bizonyítás feladata. Egyebekben megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet a 14. oldal 5 bekezdésében a telefonszámmal és a hivatkozott telefonbeszélgetés tényével, az azokból levonható következtetésekkel maga is foglalkozik, következtetéseivel az ítéletábra egyetértett.

Miután a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által az elsőfokú bíróságon számon kért bizonyítás felvételére vonatkozó indítvány ezidáig a vádhatóság részéről nem hangzott el, a felderíteni, illetve a kihallgatni indítványozott tanúk bizonyítandó tényről való tudomása az eljárás adatai alapján még csak nem is valószínűsíthető, az ügyészség olyan bizonyítás lefolytatásának a hiányát kéri számon az elsőfokú bíróságon, mely a hatályos Be. szerint az ügyészség feladata lett volna.

Megjegyzendő az is, hogy a másodfokú eljárásban részt vevő ügyész által szükségesnek ítélt bizonyítás a vádlotti tagadás és az azt alátámasztó eddigi tanúvallomások és okirati bizonyítékok mellett a vádiratban foglaltak bizonyítására az elsőfokú ítéleti tényállás megdöntésére egyébként sem lenne alkalmas.

Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezésben írtakkal és nem osztotta az elsőfokú ítélet 18. oldal harmadik bekezdésében és a 19. oldal első bekezdésében tett megállapításokat, melyek alapján a Fővárosi Törvényszék a rendelkezésekre álló adatokból a jogtalan előnyszerzési, illetve a jogtalan hátrányokozási célzat hiányára következtetést vonva, a felmentés jogcímét a Be. 6.§ (3) bekezdés a) pontjára - a bűncselekmény hiányára - alapította. Jogtalan előnyön ugyanis a Btk. szóhasználatában nem pusztán a jogtalan anyagi előny - a Btk.-ban jogtalan haszon - értendő, hanem minden olyan előnyös helyzet, melyhez az elkövető jogosulatlanul, a hivatalából adódó jogosítványokat rendeltetésellenes módon, személyes cél érdekében felhasználva jut. A jelen esetben a vád tárgyává tett cselekményt megvalósító személy a bírósági végrehajtók részére a Vht.-ban biztosított hatósági átutalási megbízást rendeltetésellenes módon, személyes cél, végrehajtási eljárás kívüli követelés érvényesítés érdekében használta, azaz a jogtalan előnyszerzési célzat aggálytalanul megállapítható, azonban az, hogy ez a személy a vádlott volt, kétséget kizáróan nem volt bizonyítható, így a vádlottat az ellene közvetett tettesként elkövetett a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 225.§-ába ütköző hivatali visszaélés vádja alól - ahogyan azt egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállás megállapítása kapcsán alaposan meg is indokolta - a Be. 4.§ (2) bekezdésére figyelemmel, a Be. 6.§ (3) bekezdés b) pontjának II. fordulatában írt okból kell felmenteni.

Az időközben bekövetkezett változások okán pontosításra szorultak a vádlott személyi adatait is, melyet a másodfokú bíróság a vádlott személyi igazolványa és a lakcímet igazoló hatósági igazolványa alapján állapított meg és rögzített azzal, hogy a terhelt lakcímet igazoló hatósági igazolványa számának feltüntetését a Be. 258.§ (2) bekezdés b) pontjára és a Be. 117.§ (1) bekezdésére figyelemmel mellőzte.

Tekintettel a fentiekre, az ítéletábra a Fővárosi Törvényszék ítéletét a vádlott személyi adatainak pontosítása és a felmentés jogcímének a Be. 6.§ (3) bekezdés b) pont II. fordulatára történő módosítása mellett, a Be.371.§.(1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2015. év január hó 30. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

. Szalai Géza sk.
előadó bíró

. Magócsi István sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 12.B.450/2014/7. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.363/2014/6. számú végzése folytán 2015. év január hó 30. napján jogerőre emelkedett.

, 2015. év január hó 30. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő